

SZAKKÉPZÉS

Tájékoztató a szakképzésről

Szakképzésről általában

Az 1993. évi LXX. törvény és az azt módosító 1999. évi LII. törvény a felsőoktatásról, a szakorvosképzés új rendszerét az egészségügyi felsőoktatási intézmények hatáskörébe utalta. A törvény értelmében, az egészségügyi miniszter koordinálja a képzést. A feladatokhoz szükséges támogatást a központi költségvetés az Egészségügyi Minisztérium fejezetében biztosítja. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzést az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény és az ehhez kapcsolódó 125/1999. (VIII.6.) Korm. rendelet és a 66/1999. (XII.25.) EüM. rendelet, illetve ezek módosításai szabályozták a 2010. évig. A szakképzésüket 2010. november 1.-től megkezdők számára a 122/2009. (VI. 12.) Kormány és a 16/2010. (IV. 15.) EüM rendeletekben megfogalmazottak az irányadók. A 2012 évben - a szakmák fejlődését, átalakulására tekintettel, a szakmai szervezetek és egyetemek javaslatai alapján - új szakképzési programok jelentek meg, melyeket az új belépőknél már alkalmazni kellett. Ezzel egyidejűleg megjelent 'Az egyes szakorvosi alap-, és ráépített szakképesítések során a szakvizsgára bocsátás feltételeként elvégzendő beavatkozások, műtétek, vizsgálatok' miniszteri utasítása, mely egyértelműsíti egy-egy szakképesítés megszerzéséhez tartozó teljesítendő feladatot, a szükséges mennyiségi megjelöléssel. A szakképzésüket korábban megkezdők maguk dönthették el, hogy mely program szerint kívánnak tovább haladni.

Az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek, klinikai szakpszichológusok jelenlegi formájában még működő szakképzése az 1999. évtől kezdődően indult, mely az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek esetében új típusú szakképzés bevezetését jelentette. A szakképzés, a korábbi centralizált forma helyett - az UEMS irányelveinek megfelelően - decentralizált módon, a négy orvosegyetemhez csatoltan történik.

Vitathatatlan tény, hogy az egészségügyi felsőoktatás fejlesztésének fontos stratégiai eleme volt a szakorvosképzés új, eurokonform rendszerének bevezetése, melynek alapvető specifikuma, hogy valamennyi képzőhelyen a Szakmai Kollégiumok által előírt minimum követelményrendszer valósuljon meg (jelenleg: 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet és módosításai).

A szakképzési rendszer célja:

- Elősegítse az egészségügyi ellátás biztosításához szükséges számú és szakmai végzettségű szakember képzését,
- Lehetővé tegye az egészségpolitikai fejlesztések megvalósításához szükséges humán erőforrás biztosítását a prioritások figyelembe vételével,
- Elősegítse a regionális ellátási szükséglethez igazodó személyi feltételek megvalósítását, az ellátás szakmai színvonalának területi kiegyenlítését,
- Biztosítsa a felsőoktatási intézmény és az általa a szakképzésre akkreditált képzőhelyen folytatott, magas szintű, országosan egységes strukturált programok egymásra épülő rendszerén keresztül megvalósuló, magas szintű szakember képzés kialakítását.

A szakképzés az egészségügyi miniszter által meghatározott időtartamú, munkavégzésre irányuló jogviszonyban eltöltött törzsképzési és szakgyakorlati időből áll. A törzsképzés minden orvosi szakma esetében egységesen 24 hónap, gyógyszerészek esetén 12 hónap. A klinikai szakpszichológusok esetében a szakképzés teljes ideje osztatlan maradt.

A képzés kizárólag akkreditált szakképzőhelyen történhet. A szakképzőhelyek akkreditációját az egyetemek végzik, 122/2009. (VI. 12.) Korm. rendeletben szerepeltetett szempontrendszer alapján.

A 2010. évtől kezdődően a Kormányzat a rezidensek és a munkahelyek kapcsolatának erősítésére a munkahelyeket állás pályázattal is bevonja a szakképzési rendszerbe.

A szakképzési rendszerbe jelentkezők számára a Nemzeti Erőforrás Minisztérium - a régiós igények figyelembevételével - keretszámokat határoz meg.

A graduális képzést befejezők ezeket pályázhatják meg. A rendszerbevételi eljárás során a graduális képzésből a szigorlati eredmények átlaga, meghatározott szakma specifikus tantárgyak vizsga eredménye, mint hozott pont, a különféle tudományos és nyelvvizsga teljesítések, mint többletpont és a személyes meghallgatás során kialakított pontérték adódik össze, mely megteremt egy prioritást a jelentkezők között. A sikertelenül, vagy meg nem pályázott helyek feltöltése érdekében az egyetem ismételt pályázatot írhat ki.

A szakképzésbe bármely szakterületen költségtérítéses formába is be lehet kapcsolódni, melynek díjtételét minden esetben az egyetem határozhatja meg.

A magyar egészségügy minősége meghatározóan függ a rezidensképzés színvonalától, mert a ma rezidensei a közeli jövő gyógyító orvosai és minden bizonnyal közülük kerülnek ki az egészségügyi ellátó rendszer valós és hatékony reformját végrehajtó személyiségek is. A rezidensképző helyek az egészségpolitika számára azért válnak stratégiai fontosságúvá, mert az ország előtt álló nemzeti egészségügyi feladatok megvalósítása nem képzelhető el egy versenyképes és színvonalas szakorvosképzési rendszer nélkül. Az egészségpolitikának ezért is kell jelentős erőforrásokat e képzési formához rendelni. A képzés sokrétű és szerteágazó feladatrendszerének színvonalas működtetése jelentős erőfeszítéseket igényel úgy az egészségügyi és oktatási politika formálói, mind a felsőoktatás autonóm jellegű és a nagyobb részét önkormányzati egészségügyi intézmények részéről.

A Pécsi Tudományegyetem a 2001. évtől klinikai mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia és klinikai mentálhigiéniai gyermek- és ifjúsági szakpszichológia szakirányok önálló megvalósítására teljes körű (elméleti és gyakorlati) képzésre jogosult. Mivel a Felsőoktatási törvény előírja, hogy a posztgraduális képzés ott valósítható meg, ahol akkreditált graduális képzés is zajlik, ugyanakkor a vonatkozó egészségügyi törvény alapján az egészségügyi képzés az orvostudományi és/vagy egészség tudományi akkreditált graduális képzéshez csatoltan szükséges megszervezni, így az integrált egyetemi struktúra lehetővé tette, hogy mindkét törvényi előírásnak megfeleljünk. Nevezetesen a pszichológusok graduális képzését folytató Bölcsészettudományi Kar (BTK) és az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) az orvostudományi és egészség tudományi szakterületeket képviselve megállapodást kötött a közös szakképzés lefolytatása érdekében. Az egyetemünkön belüli együttműködés olyan formában zajlik, hogy a gesztorálást az Általános Orvostudományi Kar végzi, így a szak grémiumvezetője az ÁOK alkalmazásában álló Magatartástudományi Intézetet vezető főállású egyetemi tanára. A képzés - egyelőre szerény számokkal- támogatott (rezidens és központi gyakornok) rendszerben és költségtérítéses formában zajlik.

Forrás webcím: <https://szti.pte.hu/content/szakkepzes>